

Vážení čtenáři,

pojďme, na období prázdnin a dovolených toho máme hodně. Ohlédneme se za slavnostním odhalením pamětní desky v Borotíně na Tábořsku, seznámíme Vás s problematikou Istambulské smlouvy, jejíž ratifikace se chystá v Parlamentu České republiky. Přineseme výsledky tradiční ankety o nejpozoruhodnější výrok z oblasti životního prostředí v roce 2022 „Zelená perla“. Blíží se velkolepá oslava řemesel a milovníků kočárů „Josefkol“ v Čechách pod Kosířem, v Tovačově nás čeká procházka po bitevním bojišti z roku 1866 a uctění památky padlých. Ve Velké Bystřici finišují přípravy na Hanácké Woodstock, v prostějov-

ském muzeu se opět představí umělec a řezbář Miroslav Srostlík Moravský a v Galerii Špalíček bude otevřena nová kavárna. V Rýmařově bude po celé prázdniny ke shlédnutí výstava z programu NPÚ „Harrachové – vznešenost zavazuje“, po stopách šlechtických rodů 2023. Čápům bílým se letos u nás daří a v ZOO na sv. Kopečku i těm černým. Tradičně pestrý je program SEV Iris v Prostějově a Knihovny města Olomouce.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Pěkné prázdniny i pohodovou dovolenou přeje

Redakce

- Drobné památky Hodolan
- ČSOP – Ekocentrum Iris v červenci
- Na šest stovek čapích hnízd v Česku...
- Zelená perla 2022
- Novinky Zoo Olomouc
- MGO Prostějov
- Objem duše
- Knihovna města Olomouce
- Provazochodec na hradě Šternberk
- U Hanáků ve Služíně
- Muzeum Rýmařov
- kulturní akce ve Velké Bystřici
- Hanácké léto na kolejích
- K odmítnutí Istanbulské úmluvy

Pozvání na Josefkol

Dámy a pánové, přijměte srdečné pozvání na blížící se událost akce Josefkol 2023, pořádanou ve dnech 22. a 23. července, která je vrcholem naší práce. Práce, která se stala za 30 let poselstvím dalším generacím. Tímto poselstvím se stalo nejen Muzeum kočárů budované na zelené louce 15 let, ale také záchrana historických kočárů trvající již 30 let.

Zveme vás na velkou podívanou do arény, kde se nebojuje, ale kde lidská touha, vůle a víra zdolává všechny překážky lidského úsilí. Spatříte tu nejtěžší práci statných kovářů, kdy jejich silné ruce ohýbají železo. Zpracování listových plátů – eliptických pružin, jednoho z velkých vynálezů na světě, hamrování těžkým kladivem, což dodnes železářny a pérovny vyrábí strojně pro auta, nákladní auta i vlaky. Uvidíte ty nejkrásnější tvary dřeva – elegantní karoserie kočárů, kterým se žádné auto nevyrovná. Pociťte jaká lehkost a měkkost je v krásných látkách s čalouněním, kterými se kočáry potahují. Je málo tkalců a čalouníků, kteří v dnešní době umí toto řemeslo.

Jako hvězdy na nebi jsou svítící kočárové lampy na kočárech, šperk, který ve večerním programu nazvaném „Koně vody

a nebe“ okouzlí děti, ženy i muže. Česká republika má už jen jednoho posledního lamparaře.

Spatříte to nejvznešenější zvíře Evropy – ušlechtilé koně. Koně jezdecké pod sedlo, poníky pro děti, koně do kočárů, ale i ty nejtěžší do formanských vozů, tomu se také říkávalo „Živá zapražena krása“. Přehlídka kočárů a koní z celé naší země bude k vidění v zámeckém parku.

Josefkol také spojuje mistry devatenácti řemesel, umělce, zpěváky, herce, sportovce, kaskadéry, ale i mistry opratí.

Představíme vám osobnosti dávné historie v krásných kostýmech a uniformách doprovázených scénickou hudbou v kouzelném prostředí zámeckého parku. Prožijeme společné chvíle, které se stanou vzpomínkou na celý život. Josefkol je událost připravovaná po celý rok, naše snažení předat dalším generacím kus historie našich předků je také o společném setkání, které je v dnešní moderní době tak důležité.

S úctou za devatenáct řemesel

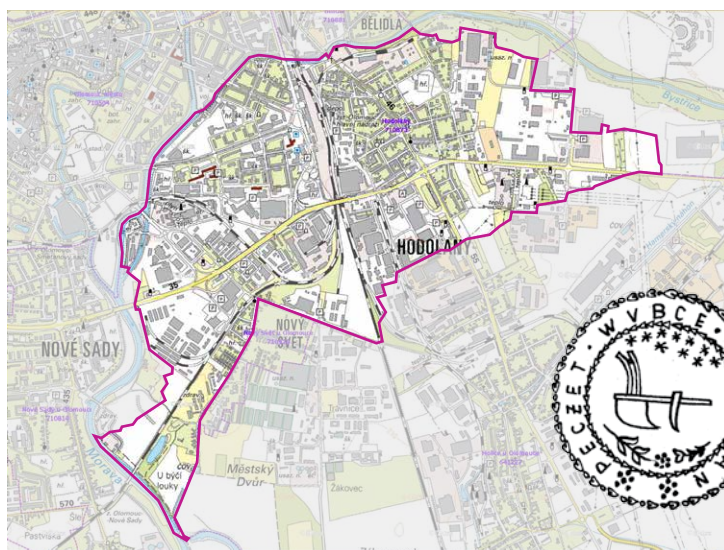
Václav Obr, 9. 6. 2023

Drobné památky Hodolan

Paměť krajiny zachovává násilí a vraždy dob minulých.

Největším lákadlem špatných skutků je jejich beztrestnost.

Cicero

Katastr obce Hodolany přiléhá k městu Olomouci od východní strany. Původní malá obec stála za řekou Moravou nad soutokem s Bystřicí, v místech od třídy Kosmonautů, přes hlavní nádraží až do nynějších starých Hodolan. Nejstarší název má tvar Hodiňany, což vede k názoru, že její původní obyvatelé sem přišli od Hodonína z jižní Moravy. Majiteli byli od počátku olomoucká kapitula a malou část vlastnilo město Olomouc. Na pečeti můžeme spatřit pluh ve vavřínovém věnci, který připomíná zemědělský charakter obce. Její velké území bylo zasaženo stavbou olomoucké pevnosti v polovině 18. století, kdy byla zbourána nejbližší část vesnice. Později do katastru zasáhla stavba železnice, která nyní rozděluje její území na dvě poloviny. V roce 1913 byly Hodolany povýšeny na město, ale samostatné bylo jen do roku 1919, kdy došlo k připojení k městu Olomouci. Staré Hodolany za nádražím si ještě uchovávají malebnost v křivolakých uličkách nazývaných Stará Víska, v přednádražním prostoru vzniká nyní nové moderní centrum.

K drobným památkám obce patří mimo kostely také kaple, Boží muka, kříže, pomníky a pamětní desky. Kostel Panny Marie Pomocnice křesťanů v Jiráskově ulici byl vysvěcen v roce 1907, samostatnou farností se Hodolany staly v roce 1940.

Z roku 1927 pochází novější kostel Církve Československé v ulici Hodolanské. Je

to funkcionalistická stavba. Na schodišti je ve schránce prst z památných bojišť legionářů a pamětní deska z roku 1933. Původní obecní kaplička na ulici Elišky Krásnohorské byla postavena v první třetině 19. století v klasicistním slohu. Má na hřebenu sanktusovou vížku zakončenou cibulovou bání s makovicí a křížkem. Kaple byla ve dvacátých letech minulého století odsvěcena a předána Čs. církvi husitské, kdy bylo průčelí ozdobeno kalichem. Po povodních v roce 1997 byla poškozena, nyní je po nedávné opravě ve velmi pěkném stavu. Nepodařilo se mi však zjistit její původní zasvěcení.

Nejstarší datovanou drobnou památkou Hodolan i celé Olomouce je kamenná Boží muka stojící v Tovární ulici u Zory. Připomíná tragickou událost z roku 1527. V lednu toho roku došlo na cestě z osady Dědinky do Hodolan k vraždě šlechtice. Příběh je písemně zaznamenán v archívech i nápisem na Boží muce. Českým gotickým písmem nám oznamuje: „PROSTE BOHA ZA DUSIE. LETA 1527 TEN

Kostel Československé církve husitské na rohu ulice Karla Farského

CTWRTEK PO SWATYCH TRZECH KRALICH ZABIT JEST TUTO ADAM STOLBASKY Z DOLOPLAZ“. Z vraždy byl obviněn jeho švagr Vítek Říkovský z Dobřčic, soudem však byl uznán nevinným. Vzácná renesanční památka připomínající násilnou smrt na osamělém místě u cesty v polích byla v roce 1973 odvezena do lapidária v muzeu. Dnes stojí pod silničním nadjezdem vedle popelnic její přesná kamenná replika.

Vlevo vedle kostela stojí vysoký kamenný kříž s ukřižováním Krista. Pochází z roku 1841, na přední straně má reliéf Piety, na zadní straně jsou německé věnovací nápisy hraběnky Marie Weichabt z Trautmansdorfu a Weinsbergu a od obce Rolsberg.

Novější kamenný kříž stojí u mostu přes řeku Bystřici. Je novogotický a pochází z roku 1899, v nikách dříve byly sochy sv. Antonína Paduánského, Panny Marie a sv. Floriána. Stojí na místě staršího kříže, který se objevuje na mapách již v 18. století.

Nejnovejším křížem je vysoký kamenný kříž, který byl v roce 1904 postaven na novém hodolanském

Replika renesanční Boží muky

Drobné památky Hodolan

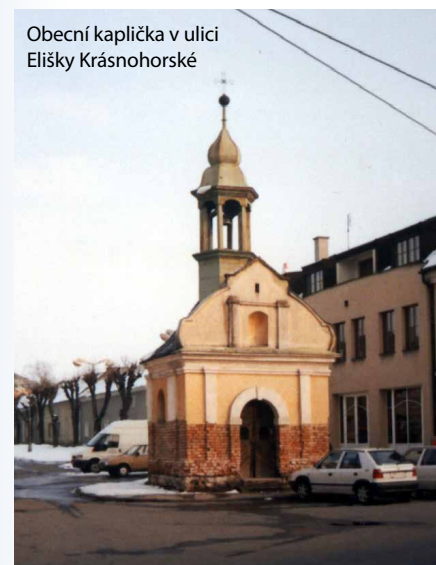
hřbitově v polích u silnice do Lipníka. Byl věnován obci Hodolany – Rolsberk. Nový hřbitov je však postupně opouštěn.

Vpravo vedle kostela byl v roce 1924 postaven mohutný pomník s křížem a sochami hanačky a vojáka. Je věnován obětem první světové války. Je na něm 142 jmen mužů padlých na bojištích světa.

Další pomník byl v roce 1951 postaven na památku osvobození města Olomouce jednotkami Rudé armády u silnice do Lipníka.

V Hodolanech můžeme najít ještě několik pamětních desek připomínajících oběti tragických událostí. Na budově školy v Hodolanské ulici je to pamětní deska věnovaná obětem nacismu z let 1939 – 1945. Je na ní 105 jmen popravených a umučených občanů Hodolan.

Také v prostorách hlavního nádraží je pamětní deska připomínající 22 jmen železničních zaměstnanců, kteří položili život za vlast v dobách okupace a v květnovém povstání. Svoje padlé a umučené zaměstnance si připomínají uvnitř bývalého závodu Kosmos, kde můžeme najít i kovovou sochu slévače „Borisa“, která vzdává čest svoji práci. Na škole v Hálkově ulici v Nových Hodolanech se na pamětní desce z roku 1996 pod šesticípou hvězdou připomíná, že škola sloužila ke soustřeďování židovských obyvatel Olomouce před jejich deportací do koncentračních táborů. V pěti transportech bylo z města odvečeno 3499 osob, z nichž 3211 zahy-

Obecní kaplička v ulici Elišky Krásnohorské

Kamenný kříž z r. 1841

Kamenný kříž z r. 1899

Kamenný kříž z r. 1904

nulo a jen 288 našich bývalých spoluobčanů přežilo.

Další tragické události nemají připomínku v Hodolanech, ale na hřbitově na Nové Ulici. Zde stojí pomník s pamětní deskou, který připomíná, že na území Hodolan ve sběrném táboře v letech 1945 – 46 přišlo o život 544 občanů německé národnosti. Před jejich odsunem byli soustředěni do zdejšího tábora, odkud odcházeli za prací a mnozí zde našli svoji smrt.

Na katastru Hodolan vznikla v roce 1787 malá obec Rolsberk. Byla založe-

Pomník padlým I. světové války

na v roce 1785 na místě bývalého kapitulního dvora olomouckým kanovníkem Josefem z Rolsbergu, po němž získala svůj název. V roce 1919 byla sloučena s Olomoucí a roku 1935 zanikl i její název. Nyní ji připomíná již jen název ulice Rolsberská. Na její pravé straně směrem k Přerovu stávala na konci 19. století malá kaplička neznámého zasvěcení. Nyní je zde vybudováno autobusové nádraží.

Místa uchovávající paměť na dávné vraždy a násilí můžeme najít jako nenápadné připomínky i výstavné objekty. Vždy se za nimi skrývají nešťastné osudy konkrétních lidí, kteří si mysleli, že se jim nemůže nic stát. Tak jako my.

Ján Kadlec

Socha slévače Borisa

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na červenec tyto akce:

Výprava k Loupežníkovi úterý 4. 7.

Výcházka pro rodiny s dětmi. Cestou budeme plnit hravé úkoly a dojdeme až do lomu Loupežník. Možná nám tam opravdový loupežník přichystá poklad či jiné překvapení. Ráno odjezd autobusem do Plumlova v 9:20 (st. č. 10). Návrat kolem 14. hod. Délka trasy asi 5,5 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Přes Osinu do Křenůvek okrajem vojenského újezdu středa 5. 7.

Výcházka nejen pro seniory, při níž využijeme možnost projít o státním svátku přístupnou část VÚ Březina. Vydáme se k rybníku Osina a dále na okraj Prostějoviček. Odtud dojdeme do Křenůvek. Ráno odjezd autobusem do Žárovic v 8:20 (st. č. 11). Návrat do 14. hod. Délka trasy 8-9 km. Poplatek 40 Kč.

Cesta za žábou Žofkou úterý 11. 7.

Výcházka pro rodiny s dětmi doplněná hravými aktivitami, kterými budeme pomáhat žabce Žofce a jejím kamarádkám. Ráno odjezd autobusem do Smržic v 9:50 (st. č. 9). Odtud se vydáme k rybníkům v Čelechovicích. Návrat z Čelechovic n. H. do 14. hod. Délka trasy 4 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Kytičková víla Chrpinka úterý 11. 7. – sobota 29. 7.

Samoobslužná hravá stezka pro všechny generace bude umístěna v botanické zahradě P. Albrechta na Lidické ul. v Prostějově.

Krasové útvary u Holštejna středa 12. 7.

Výcházka nejen pro seniory nás tentokrát zavede na okraj Moravského krasu. Z Baldovce se vydáme podél Bílé vody do obce Holštejn, nahlédneme do jeskyně Hladomorna a vystoupíme ke zřícenině hradu Holštejn. Pokračujeme dál kolem ponoru v Nové Rasovně a Wankelova závrtu až k vápence Velká Dohoda. Ráno společný odjezd autobusem do Baldovce v 9:20 (st. č. 10). Návrat autobusem přes Drahaný do 16. hod. Délka trasy asi 7 km. Poplatek 40 Kč.

Dobývání hradu Cimburk sobota 15. 7.

Výcházka nejen pro rodiny s dětmi ke zřícenině hradu Cimburk. Pro děti i dospělé bude připravena hledací hra a hravé aktivity, při nichž musíme obelstít loupeživého rytíře Bořka, který se na hradě Cimburku usadil. Ráno odjezd vlakem v 8:02 do žel. zastávky Městečko Trnávka. Návrat vlakem z Mezihoří do 13:30. Délka trasy 3 km. Poplatek 40 Kč.

Co nevíte o Kosíři pondělí 17. 7. – neděle 30. 7.

Samoobslužná hravá stezka s informacemi i hravými úkoly bude vyvěšena v 1. části naučné stezky Velký Kosíř nad Čelechovicemi, v úseku mezi Buničkou (1. zastavení NS) a sadem Oulehle (3. zastavení NS).

Putování k víle Pilávce úterý 18. 7.

Výcházka pro rodiny s dětmi povede k prameni říčky Pilávky, který hlídá kamenná socha víly Pilávky. Při plnění hravých úkolů se pokusíme vílu z jejího zakletí vysvobodit. Ráno společný odjezd autobusem do Haček v 9:45 (st. č. 1). Návrat z Polomí s příjezdem do 14:30. Délka trasy 4 km. Poplatek 40 Kč/dítě.

Údolím Věžnice středa 19. 7.

Výcházka nejen pro seniory z Kladek do Kladek povede malebným údolím Věžnice, přes obec Ospělov s cenným mokřadem a kolem památného Dubu na Čihadle. Ráno společný odjezd autobusem do Kladek v 9:30 (st. č. 1). Návrat mezi 15:30 a 16:00. Délka trasy 8 km. Poplatek 40 Kč.

Za drakem do zámekého parku úterý 25. 7.

Výcházka pro rodiny s dětmi po Hrabčici cestě vedoucí podél úpatí Velkého Kosíře. Cestou budeme plnit hravé úkoly a v parku se pokusíme nalézt Dračí jeskyni. Ráno odjezd autobusem do Stařechovic v 8:45 (st. č. 1). Návrat z Čech pod Kosířem do 13:30. Délka trasy 4 km. Trasa je vhodná pro kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Hamerská stráž středa 26. 7.

Výcházka nejen pro seniory povede z Víceva přes Hamry, kde si projdeme chráněné území Hamerská stráž. Dále budeme pokračovat podél říčky Hloučely přes Žárovice a Soběsuky až k Podhradskému rybníku v Plumlově. Ráno společný odjezd autobusem do Víceva v 8:15 (st. č. 11). Návrat z Plumlova mezi 12:00 a 13:30. Délka trasy asi 7 km. Poplatek 40 Kč.

Studánková cesta úterý 1. 8.

Výcházka pro rodiny s dětmi kolem studánky mezi Sečí a Pohodlím. U každé studánky se zastavíme a budeme plnit různé úkoly, abychom studánkám a jejich zvířecím obyvatelům pomohli. Ráno odjezd autobusem do zastávky Lipová-Seč v 7:55 (st. č. 10). Návrat asi ve 12:30. Délka trasy asi 4 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Téměř šest stovek čapích hnízd v Česku je letos s mláďaty. Zapojte se do sledování, vyzývají ornitologové.

Praha, 28. června 2023. Hnízdění sezóna čapů bílých je v plném proudu a stejně tak aktivita dobrovolníků, kteří každoročně sledují dění na hnízdech po celém Česku. Letos se do pozorování zapojilo již 933 lidí, kteří zadávají informace na web birdlife.cz/capi. Díky jejich soustavnému pozorování získá Česká společnost ornitologická (ČSO) přehled o tom, jak probíhá hnízdění sezóna a kolik je na jednotlivých hnízdech mláďat. Informace o vzrostlých mláďatech jsou důležité k vyhodnocení úspěšnosti čapí sezóny. A vypadá to, že ta letošní bude úspěšná!

Aktuálně na téměř 600 hnízdech čapů bílých v Česku registrují ornitologové mláďata, z toho na třetině už jsou vzrostlá. „To víme pouze díky zapojení devíti stovek dobrovolníků, kterým za jejich aktivitu velmi děkujeme. I nadále vyzýváme veřejnost ke kontrole čapích hnízd. Právě v tomto období mladí čapí na hnízdě postávají, trénují let a komunikují s rodiči i mezi sebou. Je proto snadné je spočítat a zadat pozorování do databáze birdlife.cz/capi,“ sděluje Gabriela Dobruská, která v ČSO koordinuje program Čapí hnízda a vede projekt Okřídlení sousedé.

Program občanské vědy Čapí hnízda letos slaví již desátou sezónu. „Ve spolupráci s veřejností sledujeme průběh hnízdění čapů od roku 2014. Loni jsme zažili velmi úspěšnou sezónu – zapojilo se 924 dobrovolníků, kteří spočítali 1 687 vzrostlých mláďat, což bylo nejvíce v historii programu. Zatím doufáme, že letošní sezóna bude podobně úspěšná,“ uvádí Dobruská.

Dospělý čap s mláďetem na hnízdě.
Foto: Ludmila Korešová

Ornitologové proto vyzývají všechny, kteří se budou pohybovat krajinou, aby si všimli čapích hnízd. „Zapojit se může každý. Od rodin s dětmi během dovolené až po důchodce, kteří sledují třeba jediné hnízdo před svým oknem každým dnem. Každý záznam má velkou cenu. Důležitá jsou i negativní pozorování, tedy informace o tom, že na hnízdě žádný čap pozorován nebyl nebo že hnízdění podložka zůstala další sezónu prázdná,“ vysvětluje Dobruská. Pozorování lze zapsat přes web birdlife.cz/capi či ho vložit přímo z terénu pomocí aplikace Avif Mobile.

Sledování hnízd čapů bílých probíhá v rámci projektu Okřídlení sousedé, který byl podpořen grantem z Norských fondů. „Proč Okřídlení sousedé? Okřídlení sou-

sedé s námi žijí již po staletí, nástrahám moderní doby se však nedovedou přizpůsobit během několika málo let. V projektu prostřednictvím filmů, publikací, seminářů pro učitele, přednášek pro odborníky a vycházek pro veřejnost představujeme možnosti, jak se každý z nás může zapojit do ochrany našich okřídlených sousedů,“ říká Dobruská. V případě čapů pomůže zdánlivá malíčkost – posbírat v okolí hnízda a míst, kam chodí pro potravu, provázky a jiné odpadky, které by mohly mláďatům na hnízdě ublížit.

Kontakt pro další informace

Gabriela Dobruská,
dobruska@birdlife.cz, 724 687 996

Olomouc třídí odpad,

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Papír

Sklo

Plasty

**• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme**

přidejte se také vy...

**TECHNICKÉ SLUŽBY:
MĚSTA OLOMOUCE**

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!
ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ
ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

Výsledky ankety „Zelená perla 2022“

Celkem 82 členek a členů nezávislé Komise z 94 rozhodlo o vítězi 28. ročníku ankety „Zelená perla“ o antiekologický výrok. Členy jsou např. zoolog Mojmir Vlašín, politolog Lukáš Jelínek či publicista Vladimír Just.

Děti Země – Brno v letech 1993 až 2022 také uspořádaly třicet ročníků ankety o antiekologický čin Ropák, kterou již ukončily, neboť splnila svůj hlavní porevoluční účel. Posledním Ropákem (za rok 2021) se tak stal ministr životního prostředí a poslanec Richard Brabec za hnutí ANO.

Zelenou perlu 2022 získal

1) Jiří Svoboda, primátor Českých Budějovic a zastupitel Jihočeského kraje (hnutí ANO) (219 bodů)

„Ve vztahu k městu jsou řeky (máme dvě) spíše nákladnou dopravní překážkou – musíme stavět a opravovat mosty a řešit následky povodní či zachraňovat topící se. Také musíme pravidelně trénovat stavby protipovodňových stěn a v případě povodní je montovat. Pokud by trvale zmizely, pomínou i výše zmíněné problémy, ušetříme v rozpočtu, plochu využijeme pro parkování, které nám zoufale chybí (naše město má pouhých 55 km²).“ (z odpovědi na otázku, co by pro vaše město znamenalo, kdyby v něm vyschla řeka a jak by se to projevilo)

z článku Anketa Respekt (<https://www.respekt.cz/tydenik/2022/34/co-by-pro-vase-mesto-znamenalo-kdyby-v-nem-jako-nyni-v-italii-nemecku-nebo-francii-vyschla-reka-jak-by-se-to-projevilo-na-zivote-u-vas?issueId=100580>), 22. 8. 2022

Pořadí zbývajících autorů výroků ankety Zelená perla 2022

2) Daniela Kovářová, senátorka Senátu P ČR (nezávislá) (211 bodů)
„S přírodou je třeba bojovat a ne ji chránit. Příroda je ohromně silná a lidská činnost je vlastně kultivačního charakteru.“ (z odpovědi na otázku, zda je žádoucí přírodu a klima chránit či je lepší bohatnout ve zhoršujícím se prostředí)

z rozhovoru Kovářová: Ženy jsou bestie a muže provokují, nejsou v tom nevinné. S přírodou musíme bojovat, ne ji chránit <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/116523/kovarova-zeny-jsou-bestie-a-muze-provokuji-nejsou-v-tom-nevinne-s-prirodou-musime-bojovat-ne-ji-chranit.html> (24:12-25:03 minuta), 12. 12. 2022

3) Tomáš Jirsa, starosta Hluboké nad Vltavou a senátor Senátu P ČR (ODS) (111 bodů)

„Ideologie bezzásahovosti patří do stejné kategorie jako další moderní levicové ideologie, genderismus, multikulturalismus, klimatismus, neomarxismus, Black lives matter či Me too, které jsou plodem bohaté a rozmařilé společnosti a sociálních sítí.“

z článku My, šumavští tupci Právo (<https://www.tomasjirsa.cz/clanky/my-sumavsti-tupci.htm>), 10. 1. 2022

4) Daniela Kovářová, senátorka Senátu P ČR (nezávislá) (91 bodů)

„Takže já si myslím, že to vůbec není třeba a naopak, ochrana planety taková, jakou ji zažíváme, tak způsobuje jenom zdražení výrobků a služeb.“

(z odpovědi na otázku, zda je žádoucí přírodu a klima chránit či je lepší bohatnout ve zhoršujícím se prostředí)

z rozhovoru Kovářová: Ženy jsou bestie a muže provokují, nejsou v tom nevinné. S přírodou musíme bojovat, ne ji chránit <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/116523/kovarova-zeny-jsou-bestie-a-muze-provokuji-nejsou-v-tom-nevinne-s-prirodou-musime-bojovat-ne-ji-chranit.html> (24:12-25:03 minuta), 12. 12. 2022

5) Dana Drábová, předsedkyně Státního úřadu pro jadernou bezpečnost a zastupitelka města Pyšely (87 bodů)

„Teoreticky si lze představit i situaci, že to celé půjde zkrátit a investor začne stavět s nepravomocným stavebním povolením.“

(z odpovědi na otázku, zda lze stihnout zprovoznění nového jaderného bloku v Dukovanech v roce 2036)

z rozhovoru Drábová: Energetika je potvora

<https://www.respekt.cz/tydenik/2022/8/energetika-je-potvora>, 20. 2. 2022

6) Tomáš Jirsa, starosta Hluboké nad Vltavou a senátor Senátu P ČR (ODS) (77 bodů)

„Dnes si musíme vybrat, zda budeme zachraňovat planetu s vědomím, že zničíme náš průmysl a v domácnostech budeme poslušně mrznout, nebo se přestaneme bát klimatických obchodníků se strachem a začneme jednat racionálně.“

z článku Nenechme se dále strašit Právo (<https://www.tomasjirsa.cz/clanky/nenechme-se-dale-strasit.htm>), 23. 11. 2022

6) Václav Klaus, bývalý prezident České republiky (77 bodů)

„I tento požár je dalším selháním naší současné vlády, její údajná pravicovost ani o milimetr nezměnila militantní zelené postoje předcházejících vlád.“

(k příčinám rozsáhlého požáru v NP České Švýcarsko)

z článku Páteční glosa IVK: Požár v Hřensku a zelená ideologie

<https://www.klaus.cz/clanky/4976>, 29. 7. 2022

7) Lukáš Hradský, jednatel Evropské vodní dopravy-Sped., s. r. o. (61 bodů)

„Splavnění Labe není úlitbou pro rejdaře, nýbrž velmi důležitou součástí mixu dopravní obslužnosti národního hospodářství České republiky a troufám si říci i nezpochybnitelnou a potřebnou částí pro zastavení poklesu životní úrovně obyvatel.“

z článku Česko chce konečně přístup k moři. Splavnění Labe je zase o něco blíže https://www.denik.cz/z_domova/splavneni-labe-jez-decin-20220722.html, 30. 7. 2022

8) Miloš Zeman, prezident České republiky (48 bodů)

„Zažili jsme velký požár v Hřensku, ten ale nevznikl jen kvůli trempům v přírodě, ale také kvůli tisícům uschlých stromů napadených Bursíkovým kůrovcem a zřůdné filozofii bezzásahových zón.“

z článku Za požár v Hřensku může Bursíkův kůrvec, opakoval se Zeman na Živitelce

Děti Země

Čápa černého rozmnožilo 6 Zoo v Evropě, letos i olomoucká. Další ptáci se nenechali zahanbit.

Sezení na vejcích a následný odchov mláďat vyžaduje klid, a tak je spousta ptáků umístěna v zázemí zoo. V expozicích se některá mláďata objeví, až povyroste. Jednoznačně nejceněnějším odchovem jsou dvě mláďata čapů černých (*Ciconia nigra*); druhu, který se vyskytuje i v české přírodě a jeho populace narůstá. Ne však v zoologických zahradách. V loňském roce se podařil odchov pouze v šesti institucích v Evropě. „Hlavním problémem je sestavit harmonizující chovný pár, což se u nás podařilo navzdory trvalému handicapu jednoho z rodičů,“ uvádí kurátor ptáků MVDr. Jan Kirner.

Spolubydlíci by mohli mláďata sežrat – husa tibetská

Husy tibetské (*Anser indicus*) tentokrát pečují o pět mláďat. Tyto krásné husy ze Střední Asie u nás můžete vidět v obří voliéře u Pavilonu šelem. Tam jim ale nově dělají společnost jeřábi mandžuští a bělošijí, kteří nepohrdnou ani husím vejcem

nebo dokonce housetem. Z toho důvodu byl chovný pár před snesením snůšky přemístěn do zázemí, kde má k vyvedení housat potřebný klid.

Rodiče zahřívají, ale nekrmili – amazonek černotemenný

Pár amazonek černotemenných (*Pionites melanocephalus*) odchovává jedno mládě, jehož začátky ale nebyly snadné. Rodiče ho sice zahřívají, ale po dobu prvních tří dnů nekrmili. Proto museli jejich roli zastoupit chovatelé a mládě v prvních dnech dokrmovat uměle. Teď váží již přes 100 g a začíná mu vyrůstat první peří.

Širotky se ujali adoptivní rodiče – aratinga černohlavý

Úspěch v odchovu arating černohlavých (*Nandayus nenday*) přičítáme i možnosti celoročního pobytu venku tzv. „na prolítačku“ a změnám v krmení dávce. Během odchovu došlo k náhlému úhynu chovné samice, která zrovna pečovala o mláďata.

dě. Naštěstí se amazonek černotemenní osvědčili jako solidní adoptivní rodiče, a tak kromě svého mláděte pečují i o jedno cizí. Dohromady máme pro letošní rok zatím 4 mláďata.

Vše, jak má být – amazoňan modročelý

Vůbec poprvé probíhá odchov i u amazoňanů modročelých (*Amazona aestiva*). Ze čtyř snesených vajíček byla čtyři oplozená a také se zdárně vylíhla čtyři mláďata, o které rodiče vzorně pečují.

6 Mláďat nejhroženější sovy – sýček obecný

Výčet druhů zatím uzavírá 6 mláďat sýčků obecných, naší nejhroženější sovy. Po dovozu samičky z Francie v minulém roce se bude jednat o nepřibuznou krev pro českou sýččí populaci v lidské péči.

Iveta Gronská
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

Muzeum a galerie Prostějov v červenci

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci Muzea a galerie v Prostějově,

krásný čas prázdnin je před námi a přestože i muzejníci budou čerpat dovolenou, provoz v muzeu se nezastaví a rádi se s Vámi setkáme i v letních měsících. V příloze Vám zasiláme newsletter s aktualitami na červenec, ze kterých si můžete vybrat a potěšit nás svou návštěvou. Například pokud jste ještě nestihli, můžete v Galerii Špalíček do 23. 7. 2023 zhlédnout výstavu **Robert Vano: Memories** a ideálně to spojit s posezením v nově otevřené kavárně na Špalíčku, která svůj provoz zahájí již 17. 7. 2023! Nebo si můžete počkat na novou výstavu **Miroslav Srostlík Moravský 77: Hovory se dřevem**, která bude od 4. 8. 2023 nabízet pohled na řezbářské práce v regionu oblíbeného umělce Miroslava Srostlíka Moravského. V nabídce máme také **workshop na výrobu vitráží**, který se uskuteční 27. 7. 2023, budeme rádi, po-

kud se na něj přihlásíte předem. S hvězdárnou můžete z kraje prázdnin začít pohádkově, od 3. 7. do 7. 7. 2023 si pro Vás hvězdárnici připravili již obvyklý **tyden astronomických pohádek**. Nově Vás ale překvapí **astronomickou sobotou v Kostelci na Hané**, 15. 7. 2023 můžete pomoci hvězdářských dalekohledů a s odborným výkladem od 16:00 pozorovat Slunce a od 22:30 noční oblohu na pozemku **Červeného domku Petra Bezruče**.

Těšíme se na Vás!

S pozdravem za MGP

Mgr. Markéta Hamzová
zástupkyně ředitelky, tisková mluvčí
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz
www.muzeumpv.cz

Objem duše

Milí členové a příznivci spolku,

V úterý 18. 7. v 16:30 vás zveme do Muzea moderního umění na doprovodný program k výstavě **Objem duše**. Po komentované prohlídce s kurátorem výstavy Michalem Soukupem sedneme na kola a pojedeme s Janem Jenišťou obhlédnout sochařská díla související se sbírkou plastiky. (www.muoj.cz)
Těšíme se na setkání.

s přáním krásných letních dnů

Jana Kiesewetterová
Za krásnou Olomouc, zapsaný spolek
779 00 Olomouc, Kosinova 7
IČ: 22689931
bankovní spojení: Raiffeisenbank,
č. ú.: 3324717001/5500
www.krasnaolomouc.cz
e-mail: krasnaolomouc@gmail.com
FB: <https://www.facebook.com/krasnaolomouc/>

Knihovna města Olomouce

Knihovna rozšiřuje o prázdninách půjčovnu dobu v oddělení pro děti a mládež a na pobočkách i na dopolední hodiny, zavřeno bude pouze o sobotách. Nabízí aktuální dětskou i dospělou beletrii, naučnou literaturu, noviny, časopisy, e-knihy, audioknihy, CD, LP, stolní hry a internet zdarma.

18. 7. I 16:00
nám. Republiky – **Mandaly** – kreativní dílna pro dospělé, možnost odreagování a barevného naladění v doprovodu relaxační hudby, rezervace na 585 545 123, dospELE@kmol.cz

KAM S DĚTMI?

každá prázdninová středa (kromě 5. 7.) I 9:30 – 11:00
pobočka Jungmannova – **Putování s pohádkou** – pásmo složené z pohádek, soutěží, hádanek a písniček. Knihovnice se těší na všechny příznivce tříhlavých draků, krásných princezen, ošklivých čarodějnic a hloupých Honzů.

12. 7. a 26. 7. I 9:30 – 11:00
pobočka Neředín – **Knihohrátky** – příběhy, zábavné úkoly a tvoření (3 – 8 let)

12. 7. I 10:00 – 11:00
pobočka Holice – **S klauny je legrace** – výtvarná dílnička doplněná vtipky z knih pro děti (3 – 8 let)

26. 7. I 9:00
nám. Republiky – **Hrabákova krabička** – výroba krabičky na drobnosti připravená v rámci prázdninové soutěže Fantastická zvířata

31. 7. I 14:00 – 17:00
pobočka Jungmannova – **Dílňička pro šikulky** – vyrábění květin z krepového papíru

PRÁZDNINOVÉ SOUTĚŽE

nám. Republiky – **O knihu Stephena Kinga** – otázky zaměřené na populárního autora nejen hororových příběhů pro dospělé čtenáře najdete v oddělení pro dospělé čtenáře nebo na www.kmol.cz

nám. Republiky – **Fantastická zvířata** – dobrodružná soutěž, inspirovaná stejnojmennou knihou J. K. Rowlingové. Jsou připraveny 3 úrovně obtížnosti, úkoly čekají na každého zájemce v knihovně. Se soutěží se pojí i dvě prázdninové výtvarné dílny

pobočka Tabulový vrch – **Cestománie** – těšíme se na vlastnoručně malované obrázky dětí z míst, které o prázdninách navštívily

pobočka Holice – **Hrášková zmrzlina** – kvíz na léto pro předškolní a mladší školní děti

pobočka Brněnská – **S hrdiny starého Řecka** – splnění roztočivých úkolů přinese dětem vděk bohů i malou odměnu

pobočka Slavonín – **Na prázdninách se Slávkem** – od malých čtenářů čekáme obrázky míst, kam by se maskot knihovny Slávek (panda červená) letos v létě mohl podívat

VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky oživují fotografie islandských vodopádů, horkých pramenů, dřímajících sopek a černých ledivců autorky Dagmar Kopecké

Pobočka Brněnská zve na malby a kresby slabozrakého malíře Lukáše Čemého, který se zabývá zejména krajinomalbou.

Pobočka Jungmannova představuje výstavu fotografií Petra Václavka o Dubáncích, skřítcích z dubového lesa, složených ze žaludů a větviček, která vznikla na podkladě knih Kláry Smolíkové a Martina Kince.

Na pobočce Holice si nenechte ujít kresby dětí MŠ a ZŠ – Obrázky pro radost

Historický den a vystoupení provazochodce na hradě Šternberk

vstupné, jehož součástí je vstup do hradního parku. Samostatný vstup na historický program v hradním parku činí 70 Kč za osobu, historické soutěže a hry se hradí samostatně.

Věříme, že si v neděli 2. 7. 2023 najdete cestu na hrad Šternberk, kde pro vás připravujeme Historický den a jedinečné provazochodecké vystoupení. Těšíme se na vaši návštěvu.

Program:

- Provazochodecké vystoupení – 11.15 / 13.15 / 15.15
- Historický program (10 – 16 hodin)
- Ukázky řemesel
- Katovna s pranýřem
- Historické soutěže a hry
- Zbrojnice
- Lukostřelnice
- Ukázky střelby – 12.15 / 14.15

Vstupné:

Prohlídka hradu + historický program v hradním parku
Šlechtické reprezentační prostory: plné 220 Kč / snížené 180 Kč / děti do 17 let 70 Kč
Život na šlechtickém sídle: plné 220 Kč / snížené 180 Kč / děti do 17 let 70 Kč
Samostatné vstupné do hradního parku – historické ležení, provazochodecké vystoupení: 70 Kč

U Hanáků ve Služíně je stále živo

Na letošní rok si spolek Hanáci ve Služíně zařadil do plánu aktivit celou řadu zajímavých a poutavých akcí, jejichž páteří jsou mezigenerační setkání členů spolku a Komunitního centra se služínskou veřejností i s občany obcí z širšího okolí a to vše v úzké součinnosti s MAS Region Haná.

První větší událostí letoška to byl Den otevřených dveří. Stěžejním bodem této akce byl tradiční košt domácích pálenek, který pokračoval taneční zábavou. Na spolkovém sále hrály k tanci a poslechu skupiny Kontinent a Salomi. Soutěž o nejlepší pálenku vyhrál David Chromec z Čech pod Kosířem.

Měsíc březen patřil našim ženám, pro které připravilo společné setkání Komunitní centrum. Setkání se zúčastnila velká část služínských maminek i babiček, které zaplnily zasedací místnost OÚ. V průběhu společného posezení s připitkem a sladkým občerstvením děvčatům zahráli a zapívali muzikanti Jirka, Milan a Monička. Poté následoval Babský bal na Zlaté devítce, kde již tradičně připravila výbornou náladu hudební skupina Kontinent.

V dubnu probíhala jedna akce za druhou. O Velikonocích se na velký pátek uskutečnilo velikonoční zdobení, kde děti tvořily květinovou výzdobu květináčů, malovaly kraslice a pletly pomlázky. Byla to vydařená akce, které se zúčastnily téměř všechny děti ze Služína a další z okolních obcí.

V sobotu uspořádali Hanáci Pomlázkovou zábavu a o velikonoční neděli si všichni prohlédli vernisáž obrazů paní Renaty Dostálové ze Stařechovic a slečny Natálky Macalíkové z Prostějova.

22. dubna uspořádala služínská omladina nádhernou a nevidanou akci pod názvem Hudební večírky, na kterém vystoupilo se svým repertoárem 7 hudebních skupin a sólistů. Na scéně sálu se postupně vystřídali: Jonáš Doleček (Lateralis) z Rakovníku, skupiny BYLO NÁS ŠEST z Bruntálu a Brna, jejíž členové vystoupili ve hře na kytaru, ukulele a klavír. Společně všichni zazpívali krásné písničky různého žánru. Na bicí doprovázel většinu hudebníků PETR ZAHNAL z Dubu nad Moravou. Nádherný zážitek při sledování kouzel tohoto bubeníka. Sóllový zpěv JIRKU HÁJKA z Kobylničků s kytarou, uchvátil diváky zejména střední a starší generace. Přítomné velkou měrou zaujal svým uměním pianista roku 2022, herec a skladatel VAŠEK TOBRMAN z dalekého Mělníka překrásnými klavírními skladbami. Výbornou náladu v sále vytvořil JOHNY VINTAGE, zpěvák a kytarista, jehož písničky zaujali každého posluchače v sále.

Třešnickou na dortu a vyvrcholením celého večírku 2023, bylo vstoupení Jakuba Kohna z Drahanovic, který v nedávné minulosti účinkoval v Národním divadle a Moravské filharmonii. Jeho zpěv a hra na Violu dostalo každého účastníka večírku. Velké uznání Johnovi náleželo i od muzikantů skupiny Kontinent – Slávka, Jarka, Martina i Zdeňka.

Tematické setkání zaměřené na populární i lidovou hudbu vedlo k poznávání různých hudebních nástrojů, umělců z blízkého okolí i vzdálených míst ČR. U starší i mladé generace byla akce stmelující zábavou. Osoby cílových skupin se

aktivně zapojily do přípravy i organizace Večírku. Došlo tak k zapojení do společenství, vzájemné podpoře a výměně názorů mezi sebou i ostatními občany z širokého okolí. Společný zážitek z hudby radost ze setkání umocnil. Všichni se již těší na třetí pokračování v roce 2024.

Květen má již několik let tradiční májové oslavy se dvěma vrcholy. Stavění a kácení máje na Zlaté devítce. Bylo tomu tak i tentokrát. Nakonec po skácení máje 20. května následovala májová veselice s taneční zábavou na hanáckém sále.

Další program na rok 2023 je následující:

- 17. 6. – Soutěž ve střelbě ze vzduchovky Složenská moška.
- 8. 7. – Rybářské dny na devítce s opékáním makrel.
- 19. 8. – 5. ročník Složenský dožínky s ukázkou mlácení obilí v dávných dobách
- 2. 9. – 9. ročník Složenské gulášfest – soutěž o nejlepší kotlíkový guláš
- 7. 10. – Divadelní představení (Dámská šatna)
- 21. 10. – 2. ročník soutěže o titul Znalec piva
- 26. 11. – Přivítání Hulánů
- 8. 12. – Mikulášská nadílka pro děti

text i foto František Vyhliďal

Historický den a vystoupení provazochodce na hradě Šternberk

Letní prázdniny zahájíme na hradě Šternberk ve velkém stylu doprovodnou akcí Historický den na hradě Šternberk a exkluzivním vystoupením provazochodce Petra Poláka a jeho přátel.

Program pro naše návštěvníky připravujeme na neděli 2. 7. 2023. V prostorách hradního parku postaví své ležení historického souboru Kirri. Návštěvníci se mohou těšit na opravdu bohatý program. Připravené budou ukázky řemesel, historické soutěže a hry pro děti i dospělé, do kterých se mohou zapojit v průběhu celého

dne. Na místě bude postavena historická zbrojnice, chybět nebudou ukázky střelby či lukostřelnice.

Vrcholem víkendu bude provazochodecké vystoupení. Provazochodec Petr Polák a jeho přátelé připraví přímo nad prostory hradního parku vysoké lano, na kterém předvedou návštěvníkům své dechberoucí umění. Vystoupení se odehraje v časech 11.15 / 13.15 / 15.15. Zde uvádíme pouze krátkou pozvánku přímo od provazochodců: „Radost z pohybu ve vzduchu přinášíme i vám. Radovat se či bát můžete dle chuti. Provazochodecké vystoupení si užijete“. Přijďte se přesvědčit sami.

Po celý den budou samozřejmě probíhat prohlídky hradu, kterým vás provedou průvodci v historických kostýmech. První prohlídka začíná v 10 hodin, poslední v 16 hodin. Návštěvníci zaplatí standartní

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
rádi bychom vás pozvali na vernisáž dvou nových výstav.

V Galerii Octopus již tuto sobotu 1. července v 16 hodin zahájíme výstavu obrazů, kreseb a keramických objektů kolínského výtvarníka **PAVLA RAJDLA** s názvem **NĚCO MEZI**, a to za účasti autora.

Navazovat bude v 17 hodin vernisáž výstavy v komorním prostoru Galerie Pranýř a panelové výstavy SZ Janovice u Rýmařova na náměstí Míru naproti budově muzea. Půjde o výstavu historických

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školící místnost pro 40 osob.

předmětů, fotografií a dokumentů s názvem **JANOVIČTÍ HARRACHOVÉ ZE SBÍREK MĚSTSKÉHO MUZEA RÝMAŘOV**. Akce probíhá v rámci celoročního projektu NPÚ Po stopách šlechtických rodů 2023 „Harrachové - vznešenost zavazuje“. <https://npu.cz/cs/o-nas/projekty/po-stopach-slechtickych-rodu/90194-harrachove-vznešenost-zavazuje>.

V otevřené době od května do září můžete rovněž navštívit barokní kostel Navštívení Panny Marie zv. **KAPLE V LIPKÁCH** a **EXTERNÍ EXPOZICI TEXTILNICTVÍ** v budově textilky **HEDVA ČESKÝ BROKÁT**. Na obou

místech vám budou k dispozici naši průvodci. Na léto se pro vás otevírá také **GALERIE MARIE KODOVSKÉ** na Mlýnské ulici.

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov.

Těšíme se na setkání s vámi!
S přáním hezkého dne

Michal Vyhlídal
Městské muzeum Rýmařov

Červencové kulturní akce ve Velké Bystřici

Město Velká Bystřice

1.–27. 7. / galeriezet / út–pá 9:30–18:00, so–ne 11:00–19:00, po zavřeno
Andrzej Ciešlar: V prostoru krajiny – výstava obrazů český malíř polské národnosti, narozený 7. 4. 1981 v Českém Těšíně. Vystudoval Institut pro umělecká studia Slezské univerzity v Katovicích. Žije a tvoří v Hlučíně.

14. 7. / amfiteátr / pá 21:00–22:30
Po čem muži touží 2 – promítání v amfiteátru
Volné pokračování úspěšné komedie, která se stala divácky nejúspěšnějším českým snímkem roku 2018. Film je opět humorným pohledem na střet mužského a ženského světa a hledání jejich vzájemného porozumění, které může jednoho i druhého dovádět k šílenství. Hrají: Jiří Langmajer, Anna Polívková, Marek Talcík, Tereza Kostková. ČR 2022.

28. 7. / amfiteátr / pá 21:00–22:30
Promítání v amfiteátru
Hlavní hrdinka pejskařské komedie Dita (Berenika Kohoutová) místo vytouženého miminka dostane od svého přítele Filipa (Igor Orozovič) mladou border kolli, přestože nikdy žádného psa nechtěla. Navíc Dita pejskařská komunita připadá směšná a nesnáší psí exkrementy. Celý příběh začíná tím, že do jednoho šlápně. Opravdu to znamená štěstí? ČR 2022 (text CinemArt)

29. 7. / galeriezet / so 17:00
Zdena Höhmová & Miroslava Trizuljaková: Reflexe 19-23 – vernisáž výstavy obrazů
Zdena Höhmová, *1955 v Brně. Studovala SUPŠ v Brně, AVU, ateliér pro krajinářskou a figurální malbu prof. F. Jiroudka. Vyučovala na Katedře výtvarné výchovy PF UJEP v Brně a na VŠUP v Praze. Od roku 1988 se věnuje volné malířské tvorbě, kresbě, grafice a příležitostně knižní ilustraci. Od roku 1981 uspořádala u nás a v zahraničí přes 70 autorských výstav, zúčastnila se kolem 150 společných výstav, uměleckých projektů, bienále a symposií, veletrhů současného umění, aukčních salonů a dalších. Miroslava Trizuljaková *1955 v Olo-

mouci. Akademická malířka a restaurátorka. Žije a pracuje v Seničce, u Olomouce. Je členkou Unie výtvarných umělců Olomoucka. Věnuje se převážně restaurátorským úkolům na významných památkách, zejména na nástěnných malbách a freskách, ale zároveň rozvíjí vlastní volnou malířskou tvorbu a spolupracuje s manželem, akad. malířem Markem Trizuljakem, na některých výtvarných realizacích v architektuře. Výstava potrvá do 21. 9. 2023, galeriezet otevřena út – pá 9:30 – 18:00, so – ne 11:00 – 19:00.

5. 8. / amfiteátr a Zámecké nám. / so 13:00 – 23:00
Hanácké Woodstock a Bystřické pivní salón
Velkobystřická kulturní společnost, o. s. a Radio Haná Skyrock zvou na 13. ročník rockového festivalu.

Kulturní a informační centrum
Zámecké náměstí 775,
tel.: +420 734 236 506
www.velkabystrice.cz

78353 Velká Bystřice

Hanácké léto na kolejích už popáté obnoví provoz osobních vlaků do Tovačova

Už od roku 2007 se můžete po tratích (nejen) střední Hané několikrát ročně svést historickými vlaky, které na trať vypravuje spolek Kroměřížská dráha. Od roku 2014 také můžete v předem vyhlášených termínech navštívit unikátní muzeum se železniční tematikou v prostorách lokomotivního depa na kroměřížském nádraží.

A protože se jak historické vlaky, tak také muzeum dlouhodobě těšily rostoucí oblibě, rozhodli se členové spolku ve spolupráci s Olomouckým krajem, Mikroregionem Střední Haná, městy a obcemi při trati z Kojetína do Tovačova, ale i řadou dalších partnerů, že alespoň o letních prázdninách zavedou pravidelnou linku zajišťovanou historickými drážními vozidly. Vznikl tak projekt Hanácké léto na kolejích, v rámci kterého každoročně vždy o prázdninových sobotách vyjíždí zvláštní vlaky z Kroměříže do Kojetína a dále do Tovačova s tím, že některé spoje zajíždí také do Chropyně.

Spoje Hanáckého léta na kolejích se poprvé rozjely 29. června 2019, aby jako pomyslný most propojily turisticky atraktivní Kroměříž s Kojetínem a neméně atraktivními, ale často zbytečně opomíjenými městy Tovačov a Chropyně. V případě trati Kojetín – Tovačov tak zároveň došlo po téměř 40 letech k obnovení pravidelného zajištění osobních vlaků do Tovačova, kde doposud jezdily pouze příležitostně vlaky vypravované právě spolkem Kroměřížská dráha.

„Původně jsme tento projekt chtěli nazvat MEZIZÁMECKÝ EXPRES, protože

jak Kroměříž, tak i Tovačov a Chropyně se mohou pyšnit nádhernými zámky, které rozhodně stojí za návštěvu. Ale kvůli

lákadly, která může Kroměříž, Chropyně i Tovačov svým návštěvníkům nabídnout a zároveň by poněkud zůstal stranou Ko-

Kroměříž/Chropyně – Kojetín – Tovačov a zpět (soboty od 1.7. do 2.9.2023)

km	Vlak	18650	18652	18654	18656	18658
0	Kroměříž	8 24		13 24		17 24
4	Chropyně	›	10 06	›	15 06	›
9	Kojetín	8 36	10 12	13 36	15 12	17 36
13	Kojetín	8 39	10 14	13 39	15 14	17 39
13	Uhřetice obec	x 8 45	x 10 20	x 13 45	x 15 20	x 17 45
17	Lobodice	x 8 50	x 10 25	x 13 50	x 15 25	x 17 50
19	Oplocany	x 8 53	x 10 28	x 13 53	x 15 28	x 17 53
20	Tovačov	8 56	10 31	13 56	15 31	17 56

km	Vlak	18651	18653	18655	18657	18659
0	Tovačov	9 25	11 08	14 25	16 08	18 08
1	Oplocany	x 9 27	x 11 10	x 14 27	x 16 10	x 18 10
3	Lobodice	x 9 30	x 11 13	x 14 30	x 16 13	x 18 13
7	Uhřetice obec	x 9 35	x 11 18	x 14 35	x 16 18	x 18 18
11	Kojetín	9 42	11 25	14 42	16 25	18 25
16	Kojetín	9 43	11 26	14 43	16 26	18 26
16	Chropyně	›	›	›	›	›
20	Kroměříž	9 49	11 38	14 49	16 38	18 38

x - zastávka na znamení

téměř celé léto trvající výluce trati mezi Kojetínem a Přerovem jsme nakonec museli v první sezóně zajištění do Chropyně oželeť. Zároveň jsme si ale uvědomili, že většinou zámky nejsou zcela jedinými

jetín, kde sice žádný zámek není, ale je zde skvělé koupaliště s kempem a přes léto i bohatý program pořádaný městským kulturním střediskem.“, vzpomíná Rostislav Kolmačka, koordinátor provozu vlaků Hanáckého léta na kolejích.

V posledních letech se už spoje Hanáckého léta na kolejích staly na Hané tradicí a jejich jízdní řád se s velkým předstihem objevuje i v celostátním jízdním řádu Správy železnic. Díky tomu lze spoje dohledat také v běžných vyhledávacích vlakového spojení a samozřejmě na internetu, kde má akce své vlastní webové stránky www.hanackeleto.cz.

Hanácké léto na kolejích už popáté obnoví provoz osobních vlaků do Tovačova

Tradičním už se stalo také zařazování speciálního vyhlídkového vozu do všech spojů, díky kterému je možné si nejen vychutnat pohled na trať tak, jak jej v běžném vlaku nezažijete, ale uvedený vůz poskytuje také dostatek prostoru pro přepravu kočárků či jízdních kol. Ochotný personál vozu Vám za všech okolností nejen prodá jízdenky na vlak, ale také pomůže se dostat s koly či kočárky do a z tohoto vozu.

A jaká že bude letošní jubilejní pátá sezóna provozu vlaků Hanáckého léta na kolejích?

Také letos budou spoje jezdit každou sobotu, a to poprvé 1. července a naposledy 2. září 2023. Jako každoročně se v první den provozu na oslavu zahájení sezóny vydá na trať větší třívozová souprava, která bude kromě vyhlídkového vozu složena hned z dvojice oblíbených červených motoráčků „Hurvínek“, z nichž

jeden na Hanou přijede až ze slovenské Žiliny. O dalších sobotách pak bude vyhlídkový vůz tažený vždy buďto jedním z „Hurvíneků“ M131.1 z 50. let minulého století, stejně starým větším motorovým vozem „Kredenc“ M262.1, nebo elegantním rychlíkovým „Krokodýlem“ M286.1 z roku 1968. Ve všechny dny provozu vlaků také bude vždy v době od 9 do 17 hodin otevřeno pro veřejnost Muzeum Kroměřížské dráhy v kroměřížském lokomotivním depu.

Jízdní řád vlaků je uveden níže, ceny jízdného se pohybují od 20 do 60 Kč (dle délky projetí úseku) pro dospělého, děti od 6 do 15 let zaplatí cenu nižší a děti do 6 let cestují zdarma. Přeprava jízdního kola či zvířete stojí 30 Kč, důležité je ale také upozornit, že v případě plánované přepravy většího množství jízdních kol je třeba tento fakt nahlásit pořadateli.

Podrobné informace o jízdách vlaků,

stejně jako výčet dlouhodobých turistických lákadel ve všech městech a obcích při trati, ale i přehled jednorázových akcí, které můžete v době provozu vlaků navštívit, najdete na webu www.hanackeleto.cz.

Spolek Radecký informuje

Vážení členové a podporovatelé Spolku Radecký,

z pověření našeho pana předsedy jsem se ujal úkolu zpravit vás o posledním vývoji na poli obnovy sochy maršála Radeckého na Malostranské náměstí.

V posledních týdnech proběhla celá řada jednání s politiky, ale také s relevantními magistrátními úředníky, které, zdá se, posouvají záměr obnovy pomníku k realizaci.

Mimo jiné jsme se sešli na jednání s radním hl. m. Prahy pro kulturu, panem Dr. Jiřím Pospíšilem, který obnovu pomníku má ve své politické gesci. S panem předsedou Bártou jsme se na jednání ujistili, že nezůstalo jen u předvolebních prohlášení, ale že probíhají politická i „technická“ jednání směřující k postavení pomníku, a to v souladu s naší studií umístění, kterou náš spolek nechal v minulém roce vypracovat v ateliéru Hájek. Znovu se nám potvrzuje, jak dobrou investicí tato studie byla.

Podporu jsme také našli na radnici městské části Prahy 1, kde současná koalice s paní starostkou Terezií Radoměřskou záměr obnovy pomníku podporují, což je velice příznivá konstelace, kdy jak

magistrát, tak první pražský obvod jsou na naší straně. Dále oslovujeme další relevantní síly na pražském magistrátu, včetně opozičních klubů, aby nadcházející hlasování o navrácení pomníku maršála bylo co možná nejvíce konsensuální.

Vedle politické podpory prošlapáváme cestu i v „úřednické“ části magistrátu, která ve výsledku bude mít samotnou realizaci obnovy na starosti, včetně povolení řízení. Z těchto jednání jsme si odnesli konkrétní úkoly, které jsou pro náš spolek dosažitelné, jako například přípravu projektové dokumentace v rozsahu pro stavební povolení. Díky letité odborné přípravě našeho spolku, máme k dispozici celou řadu technických podkladů, které je možné v této fázi využít. Naše podklady jsme nabídli k využití pro další postup.

Nejbližší úkoly, které bychom do léta chtěli stihnout je schůzka s Ateliérem Hájek s cílem zpracování potřebné další projektové dokumentace. Dále pak pokračujeme v jednotlivých jednáních se zastupiteli hl. m. Prahy a samozřejmě se zabýváme i plánem našeho spolkového podzimního setkání.

Má osobní zkušenost je, že Spolek Radecký je respektovaný nositel myšlenky,

který spíše sjednocuje veřejnost. Jsme si ale vědomi skutečnosti, že je celá řada odpůrců pomníku, většinou z ideologických hledisek. V tomto ohledu bych vás spolu s radou spolku rád požádal o zvážení vašeho zapojení při obhajobě našeho společného záměru. Reakcí na zprávy o postupu přípravy obnovení pomníku jsou také negativní až nenávistné komentáře. Pomozte společně tento trend zvrátit; každé vaše podpůrné stanovisko, zveřejněné kdekoli na internetu či v tisku je právě v této době mimořádně významné, může oslabit negativní vlivy odpůrců. Alespoň základním přehledem, kde se co píše jsou stále aktuální spolkové stránky www.radecky.org.

Vstupujeme do velice intenzivní, ale také nadějeplné fáze. Cítíme podporu pro naplnění našeho spolkového záměru a opatrně vyhlížíme podzim, kdy by mohlo padnout politické rozhodnutí hlasováním zastupitelstva hl. m. Prahy o navrácení pomníku. Věřím, že spojenými silami se maršál na „své“ náměstí vrátí.

Srdečně

Michael Heres

Výzva k odmítnutí Istanbulské úmluvy

Praha, 15. května 2023

Vážený pane premiére, vážené paní ministryně, vážení pání ministři,

Podle informací z otevřených zdrojů, v nadcházejících týdnech byste měli znovu jednat o předložení Úmluvy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí (tzv. Istanbulské úmluvy) k ratifikaci Parlamentem ČR. Uvědomujeme si, že po nedávné ratifikaci Istanbulské úmluvy Evropským parlamentem budete vystaveni rostoucímu tlaku, abyste tuto mezinárodní smlouvu Parlamentu ČR k ratifikaci předložili a následně budou poslanci a senátoři vystaveni tlaku, aby k ratifikaci došlo. Vyzýváme Vás tímto, zdvořile leč naléhavě, k pravému opaku, tedy k odmítnutí této mezinárodní smlouvy – za optimální bychom považovali odvolání podpisu České republiky pod Istanbulskou úmluvou. Dovolte prosím, abychom předložili důvody, které nás k tomu vedou.

To, v čem Istanbulská úmluva (dále jen Úmluva) není problematická, v tom není pro Českou republiku nijak přínosná – násilí, včetně násilí domácího, je trestné a potírané. Pokud je v některých případech složité trestnou činnost dokázat, bylo by naivní očekávat zlepšení v této oblasti od mezinárodní smlouvy. Na druhé straně, to, co Úmluva přináší nového, představuje vážnou hrozbu.

S Úmluvou by se totiž do českého právního řádu zanesl termín „gender“, který ve skutečnosti není jasně definován (někdy je chápán coby téměř synonymum k pojmu „pohlaví“, jindy je počítáno s množstvím „genderů“, které si jedinec vybírá podle své vůle...), a který ve své radikální podobě reprezentuje přesvědčení, že sociální role je tzv. sociálním konstruktem bez jakékoli vazby na biologické pohlaví.

Jedná se tak o další variaci pochybné představy, že lidská přirozenost je změnitelná – představy, která již v historii přinesla mnoho utrpení (o měnlivosti lidské přirozenosti byli přesvědčeni jak nacisté, tak komunisté...). Dovolujeme si připomenout, co k dané otázce říká encyklika Amoris laetitia papeže Františka:

„[Genderová ideologie] popírá přirozenou rozdílnost mezi mužem a ženou

a jejich vzájemnost. Vykresluje pohlavně nerozlišenou společnost a vyprazdňuje antropologický základ rodiny. Tato ideologie zavádí výchovné projekty a legislativní usměrňování, jež prosazují identitu osob a citovou intimitu v naprosté oprostěnosti od biologické rozdílnosti mezi mužem a ženou. Lidská identita se ponechává na individuální volbě, jež se může časem i měnit.“ (§56)

To, co je v Úmluvě dobrého, víme i bez ní: tradiční pojmání interakce mezi ženami a muži přece jasně nabádá k tomu, aby muži před násilím ženy chránili (stejně tak i děti a slabší a bezbranné vůbec). To, v čem je naopak Úmluva novátorská, je snahou o ideologicky pokřivené vykreslení mezilidských vztahů.

V takto pojatém obraze rodina není místem důvěry a statisticky zdaleka nejlepším prostředím pro výchovu dětí, ale spíše nebezpečným místem, kde muž pravděpodobně týrá svoji ženu a oba svorně patrně týrají své děti. V takto pokřivené logice je pak samozřejmě vyvinout maximální snahu zachránit týrané děti ze spárů jejich rodičů a ženu osvobodit od násilí ze strany jejího muže. My takovou parodii na logiku zásadně odmítáme. Jejím nositelem je právě genderová ideologie.

Genderová ideologové před námi totiž modelují představu života coby bitevního pole, kde spolupráce a důvěra jsou výjimečnými a náhodnými jevy a rozhodujícím faktorem mezilidských vztahů je moc. Prostřednictvím té pak může jeden člověk ovládat jiného a v tomto pojetí jsou muži, kteří jsou v průměru fyzicky silnější než ženy, (téměř) automaticky agresory. Přistoupíme-li na koncept „genderově podmíněného násilí“, který stojí v základech Úmluvy, radikálně se mylíme v posuzování příčin konfliktů, a proto mylně posoudíme i vše, co z nich plyne, a ve snaze jim čelit budeme častěji volit nefungující opatření. Útočník není nikdy agresorem z důvodu své příslušnosti k nějaké skupině – ať už rasové či náboženské, v tomto případě tedy proto, že je mužem. Útočník se agrese dopouští v první řadě proto, že v nějakém smyslu selhává jako jednotlivec. Ostatně, není pohled na muže jakožto typického agresora projevem genderové stereotypizace, proti níž Úmluva údajně hodlá vystupovat? Je přeci scestné

pohlížet apriori s podezřením na všechny muže kvůli tomu, co se dnes často nazývá „toxickou maskulinitou“.

Trváme na tom, že důvěra a konsenzuální spolupráce mezi ženami a muži je nejen možná, ale zcela přirozená. Budovat důvěru a podporovat spolupráci – nejen, ale v tomto kontextu zejména – mezi ženami a muži je pak v zájmu celé společnosti.

Úmluva opírající se o genderovou ideologii tento zájem účinně podkopává.

Abychom byli také v něčem konkrétní, dovolíme si citovat celý čl. 12 Úmluvy:

„Strany podniknou nezbytná opatření pro podporu sociálních a kulturních vzorců chování žen a mužů s cílem vymýtit předsudky, zvyky, tradice a další praktiky, jež jsou založeny na předpokladu podřízenosti ženy anebo na stereotypním pojmání rolí žen a mužů.“ Varujeme před tím, aby jakýkoli takový záměr byl absolutizován a uchopen coby motivace k celospolečenské převýchově, navíc realizované státní mocí. Citovaný článek Úmluvy vybízí přesně k tomuto přístupu. Úmluva požaduje „osvětové kampaně a programy na všech úrovních“ (čl. 13) a úpravy „ve formálních osnovách na všech úrovních vzdělávání“ (čl. 14), jakož i „v zařízeních sportovních, kulturních a volnočasových a v médiích“ (čl. 14) s cílem prosadit poučení dětí o „nestereotypních genderových rolích“ a „genderově podmíněném násilí na ženách“ (čl. 14).

Má to znamenat, že optika genderové a feministické ideologie bude státem garantovanými a financovanými nástroji vnucena všem vzdělávacím institucím v zemi? Není to v rozporu s Ústavou garantovaným právem rodičů rozhodovat o výchově a vzdělání svých dětí? Nezna mená to porušení principu světonázorové neutrality státního vzdělávacího systému, bude-li takto podřízen jedině oficiální, a k tomu ještě takto radikální ideologii? Navíc se stát Úmluvou zavazuje při šíření příslušné osvěty „spolupracovat s organizacemi a institucemi činnými v oblasti lidských práv a rovnosti práv, s nevládními organizacemi a občanskou společností, obzvláště s organizacemi žen“ (čl. 13). My se však důvodně obáváme, že půjde o činnost, která bude přínosem výhradně pro zmíněné nevládní organizace, a to

zejména prostřednictvím garance jejich financování z veřejných prostředků přímo mezinárodní smlouvou. To nepochybně zvýší veřejné výdaje, které je naopak nezbytné snižovat. Ostatně, ideologie do škol nepatří – tu genderovou nevyjímá.

Dále s sebou dnes genderová ideologie nese také potlačování svobody slova a pod jejím tlakem jsou ničeny (zejména, ale nikoli výhradně) akademické kariéry z důvodů, které by pro svoji malichernost byly ještě nedávno nepředstavitelné.

Totalitními nároky a nesnášenlivostí začíná genderová ideologie nápadně připomínat tažení fanatické sekty. Není divu, vždyť nacismus a komunismus identifikoval E. Voegelin trefně coby gnostické hereze. Zatím se nic takového neděje (nebo alespoň nikoli s plnou silou) v ČR, ale moudrý člověk se snaží poučit z chyb jiných a vyvarovat se některých omylů preventivně.

Kromě toho jsme přesvědčeni, že při snaze o prosazení ratifikace Úmluvy se postupuje manipulativně, kdy při překladu do českého jazyka došlo k záměně výrazu „genderově podmíněné násilí“ souslovím „násilí na základě pohlaví“. Nevíme samozřejmě, zda je tato „nepřesnost“ v aktuálně předkládané české verzi textu Úmluvy stále přítomná, ale pokoušíme se tímto obrátit Vaši pozornost také k Vám jistě dobře známé skutečnosti, že právně závazná by v případě ratifikace nebyla česká verze textu, ale verze cizojazyčná (úředními jazyky Rady Evropy jsou angličtina a francouzština).

Konečně navrhujeme implementovat do českého právního řádu ty prvky Úmluvy, které v něm chybí a zároveň k prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí skutečně přispějí (pokud takové existují) – ovšem bez balastu bludné genderové ideologie.

Vážený pane premiére, vážené paní ministryně, vážení pání ministři, odmítněte, prosím, Istanbulskou úmluvu a odvolejte podpis České republiky pod touto mezinárodní smlouvou.

S díky za čas, který budete věnovat našemu stanovisku a s přátelským pozdravem, za Konzervativní stranu

Jan Kubalčík
předseda

Město Tovačov a Komitét pro udržování památek z války roku 1866
si vás dovoluji pozvat

NA VYCHÁZKU PO BOJIŠTI U TOVAČOVA
Z ROKU 1866

Sobota 15. července 2023

Zahájení: 10.30 hod. u autobusového nádraží v Tovačově

Hlavní program:

- Prohlídka tovačovského bojiště a seznámení s průběhem srážky u Tovačova z 15. 7. 1866
- 13.00 hod. – pietní položení kytice u jednoho z pomníků
- Ukončení vycházky okolo 14.00 hod.

Před vycházkou se bude v Dubu nad Moravou od 9. 00 hod. konat pietní akt k uctění památky padlých vojáků.

www.tovacov.cz www.1866.cz e-mail: komitet@1866.cz

16. 7. 2023

MŠE SVATÁ

KE CTI A SLÁVĚ
BLAHOSLAVENÉHO CÍSAŘE KARLA

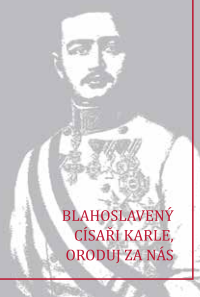
KNÍŽETE MÍRU PRO SJEDNOCENOU EVROPU,

JEHO MANŽELKY

SLUŽEBNICE BOŽÍ CÍSAŘOVNY ZITY
A ZA TRPÍCÍ UKRAJINSKÝ NÁROD,

ZEJMÉNA JEHO ZABITÉ, ZMRZAČENÉ, MUČENÉ A DEPORTOVANÉ.

MARIÁNUS
KAPLE BOŽSKÉHO
SRDCE PÁNĚ
ROOSEVELTOVA 47, OPAVA
NEDĚLE 16. 7. 2023
V 11 HODIN

BLAHOSLAVENÝ
CÍSAŘ KARL
ORODUJ ZA NÁS

Odhalení pamětní desky v Borotíně 10. 6. 2023

Bylo to nádherné setkání s občany obce na Tábořsku, kteří uctili památku svého císaře a krále bl. Karla I., který v této obci dlel několik dnů při císařských manévrech v roce 1913. Pamětní desku odhalil kolega Jindřich Holub, který se významně zasloužil o tento počín, kdy při vystavení funerální koruny v této obci před její cestou k uložení na hrob na Madeiru navrhl představitelům obce, aby při výročí 110 let od návštěvy JCKV v obci byla odhalena pamětní deska. Díky pochopení a nadšení k tomuto počínu obec toto bohubilé dílo uskutečnila. Před samotným odhalením promluvil místní občan o okolnostech císařských manévru v roce 1913 v okolí Borotína, kde se účastnilo až 80 000 vojáků RU armády. Vzpomněl na to, jak

se Arcivévoda Karel setkával s místními poddanými, jak byl skromný, srdečný a přátelský ke všem. Krátce promluvil přítel Jindřich Holub a poděkoval všem, kteří se zasloužili o instalování pamětní desky. Pan farář následně požehnal pamětní desku, Chrámový sbor Adama Michny z Jindřichova Hradce zazpíval Císařskou hymnu. Průvodem jsme se odebrali do kostela Nanebevstoupení Páně, kde proběhla mše svatá. Po mši svaté nás společně s Chrámovým sborem pozvali představitelé obce na společné posezení na Obecním úřadu, kde jsme poznali mnoho příjemných lidí se „stejnou krevní skupinou“. Toť naše zpráva o dnešní slavnosti v Borotíně.

Josef Trlica

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.
Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka
Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926
e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>
Objednávky na adrese redakce.
Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.
Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087